

Konvence

Množinu

$$\mathcal{B}(z_0, \varepsilon) = \{z \in \mathbb{C} \mid |z - z_0| < \varepsilon\}$$

nazýváme *okolí* (popř. ε -*okolí*) bodu z_0 . Množinu

$$\mathcal{P}(z_0; r, R) = \{z \in \mathbb{C} \mid r < |z - z_0| < R\}$$

nazýváme *prstencové okolí* bodu z_0 . Pro $r = 0$ často značíme $\mathcal{P}(z_0; 0, R) \equiv \mathcal{P}(z_0, R) = \mathcal{B}(z_0, R) \setminus \{z_0\}$.

Uzávěr množiny U značíme \bar{U} .

Laurentova řada

Definice 1 (Laurentova řada) *Řada tvaru*

$$\sum_{n=-\infty}^{\infty} a_n (z - z_0)^n, \quad (1)$$

se nazývá *Laurentova řada se středem v bodě* $z_0 \in \mathbb{C}$. *Řada*

$$\sum_{n=-\infty}^{-1} a_n (z - z_0)^n, \quad (2)$$

se nazývá *hlavní část Laurentovy řady* (1), *řada*

$$\sum_{n=0}^{\infty} a_n (z - z_0)^n, \quad (3)$$

se pak nazývá *regulární část Laurentovy řady* (1).

Věta 2 *Nechť (1) je Laurentova řada. Je-li poloměr konvergence regulární části R a poloměr konvergence hlavní části r , pak Laurentova řada konverguje absolutně na $\mathcal{P}(z_0; r, R)$ a stejnoměrně na každém mezikruží $\mathcal{P}(z_0; \varrho_1, \varrho_2)$, kde $0 < r < \varrho_1 < \varrho_2 < R$. Je-li $r \neq R$, pak Laurentova řada diverguje pro každé $z \in \mathbb{C}^+ \setminus \mathcal{P}(z_0; r, R)$.*

Věta 3 *Nechť f je funkce holomorfní na $\mathcal{P}(z_0; r, R)$, kde $0 \leq r < R \leq \infty$. Pak existují koeficienty $a_n \in \mathbb{C}$, $n \in \mathbb{Z}$ takové, že*

$$f(z) = \sum_{n=-\infty}^{\infty} a_n (z - z_0)^n$$

pro všechna $z \in \mathcal{P}(z_0; r, R)$. Navíc jsou koeficienty této řady určeny jednoznačně a platí

$$a_n = \frac{1}{2\pi i} \int_{\mathcal{C}} \frac{f(\zeta)}{(\zeta - z_0)^{n+1}} d\zeta, \quad (4)$$

kde \mathcal{C} je libovolná kladně orientovaná, jednoduchá, (po částech) rektifikovatelná křivka ležící v mezikruží $z \in \mathcal{P}(z_0; r, R)$ a mající bod z_0 ve své vnitřní oblasti.

Definice 4 (Laurentova řada v okolí nekonečna) *Řada tvaru*

$$\sum_{n=-\infty}^{\infty} \frac{a_n}{z^n}, \quad (5)$$

se nazývá *Laurentova řada se středem v bodě* ∞ . *Řady*

$$\sum_{n=-\infty}^{-1} \frac{a_n}{z^n}, \quad \text{resp.} \quad \sum_{n=0}^{\infty} \frac{a_n}{z^n},$$

se nazývají *hlavní*, resp. *regulární část Laurentovy řady* (5).

Singularity

Definice 5 Nechť f je funkce holomorfní na oblasti $D \setminus \{z_0\} \supset \mathcal{P}(z_0, \varepsilon)$, a zároveň není holomorfní v bodě z_0 . Pak se bod z_0 nazývá izolovaná singularita funkce f .

Definice 6 Nechť f je funkce holomorfní v $\mathcal{B}(z_0, \varepsilon)$, $z_0 \in \mathbb{C}$. Pokud $f \not\equiv 0$ na $\mathcal{B}(z_0, \varepsilon)$, pak existuje číslo $k \in \mathbb{N}$, pro které platí

$$f(z_0) = f'(z_0) = \dots = f^{(k-1)}(z_0) = 0, \quad f^{(k)}(z_0) \neq 0.$$

Bod z_0 nazýváme kořen funkce f a číslo k jeho násobnost.

Definice 7 Pól $z_0 \in \mathbb{C}$ má řád $k \in \mathbb{N}$, jestliže z_0 je k -násobný kořen holomorfního rozšíření funkce $\frac{1}{f}$.

Tvrzení 8 Nechť f je holomorfní na prstencovém okolí bodu z_0 . Pak bod $z_0 \in \mathbb{C}$ je pól řádu k funkce f právě tehdy, když existuje funkce g holomorfní v okolí z_0 taková, že

$$f(z) = \frac{g(z)}{(z - z_0)^k}, \quad g(z_0) \neq 0.$$

Definice 9 Bod ∞ je pól řádu $k \in \mathbb{N}$ funkce f , jestliže 0 je pól řádu k funkce $f(\frac{1}{z})$.

Tvrzení 10 Funkce f má v nekonečnu pól řádu k právě tehdy, když existuje funkce g holomorfní v okolí nekonečna s vlastní a nenulovou limitou v nekonečnu taková, že

$$f(z) = z^k g(z).$$

Tvrzení 11 (Klasifikace singularit) Nechť (1) je Laurentův rozvoj funkce f v prstencovém okolí bodu $z_0 \in \mathbb{C}$, popř. (5) je Laurentův rozvoj funkce f v okolí nekonečna. Pak platí:

- (i) f má v bodě z_0 nejvýše odstranitelnou singularitu právě tehdy, když všechny koeficienty hlavní části Laurentovy řady jsou nulové.
- (ii) f má v bodě z_0 pól řádu k právě tehdy, když $a_n = 0$ pro všechna $n < -k$ a $a_{-k} \neq 0$ (tj. nejnižší nenulový člen hlavní části je právě řádu k).
- (iii) f má v bodě z_0 podstatnou singularitu právě tehdy, když hlavní část Laurentovy řady obsahuje nekonečně mnoho nenulových členů.

Reziduum

Definice 12 Nechť $z_0 \in \mathbb{C}$ je izolovaná singularita funkce f . Koeficient a_{-1} Laurentovy řady (1) funkce f se středem v bodě z_0 se nazývá reziduum funkce f v bodě z_0 , značíme ho $\text{res}_{z_0} f(z)$ nebo.

Pokud je $z_0 = \infty$, pak Laurentova řada má tvar (5) a číslo $-a_1$ se nazývá reziduum funkce f v ∞ , značíme $\text{res}_\infty f(z)$.

Tvrzení 13 Nechť $z_0 \in \mathbb{C}$ je pól řádu k funkce f . Pak

$$\text{res}_{z_0} f(z) = \lim_{z \rightarrow z_0} \frac{1}{(k-1)!} \frac{d^{k-1}}{dz^{k-1}} ((z - z_0)^k f(z)).$$

Speciálně pro pól řádu 1 máme

$$\text{res}_{z_0} f(z) = \lim_{z \rightarrow z_0} (z - z_0) f(z).$$

Tvrzení 14 Nechť f a g jsou funkce holomorfní na okolí bodu $z_0 \in \mathbb{C}$. Nechť z_0 je jednonásobný kořen funkce g . Pak

$$\text{res}_{z_0} \frac{f(z)}{g(z)} = \frac{f(z_0)}{g'(z_0)}.$$

Tvrzení 15 Nechť f je funkce holomorfní v okolí bodu $z_0 \in \mathbb{C}$ a g má v bodě z_0 pól řádu 1. Pak

$$\text{res}_{z_0} f(z)g(z) = f(z_0) \text{res}_{z_0} g(z).$$

Tvrzení 16 *Nechť f má v nekonečnu izolovanou singularitu.*

(i) *Je-li ∞ odstranitelná singularita funkce f , pak*

$$\operatorname{res}_{\infty} f(z) = \lim_{z \rightarrow \infty} z(f(\infty) - f(z))$$

$$\operatorname{res}_{\infty} f(z) = \lim_{z \rightarrow \infty} z^2 f'(z).$$

(ii) *Je-li ∞ pólem řádu k funkce f , pak*

$$\operatorname{res}_{\infty} f(z) = \frac{(-1)^k}{(k+1)!} \lim_{z \rightarrow \infty} \left[z^{k+2} \frac{d^{k+1}}{dz^{k+1}} f(z) \right].$$

Poznámka 17 *Je-li $z_0 \in \mathbb{C}$ podstatná singularita funkce f , pak je třeba $\operatorname{res}_{z_0} f(z)$ určit přímo z Laurentovy řady.*